

Aan

Staatssecretaris JPS

Deadline: 14-10-2024

TER BESLISSING

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Publieke Gezondheid
Team E

Opgesteld door

nota

Commissie LZA/LP Jaarverslag 2022 en 2023

Datum

23 september 2024

Kenmerk

3965007-1070738-PG

Uw kenmerk

Zaaknummer

3965007-1070738-PG

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

De Beoordelingscommissie late zwangerschapsafbreking en levensbeëindiging bij pasgeborenen (hierna: commissie) heeft het gecombineerde jaarverslag 2022 en 2023 aan u en de minister van Justitie en Veiligheid aangeboden. Het jaarverslag wordt, zoals gebruikelijk, door u aan de Tweede Kamer aangeboden, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de aanbiedingsbrief te ondertekenen en aan de Tweede Kamer te sturen.

De deadline is gesteld op 14 oktober 2024, zodat de brief met het jaarverslag ruim voor het commissiedebat Medische Ethiek naar de Tweede Kamer kan worden verzonden.

NB. De aanbiedingsbrief wordt parallel aan de minister van Justitie en Veiligheid aangeboden en kan pas verstuurd worden na zijn akkoord.

3. Kernpunten

Achtergrond

Sinds 2016 is in de Regeling beoordelingscommissie late zwangerschapsafbreking en levensbeëindiging bij pasgeborenen (Regeling LZA/LP) geregeld dat een onafhankelijke beoordelingscommissie de taak heeft om het handelen van een arts in geval van een late zwangerschapsafbreking¹ (LZA) of een levensbeëindiging bij een pasgeborene² (LP) op zorgvuldigheid te beoordelen.

De commissie bestaat uit zes leden, waarvan één jurist, één deskundige inzake ethische of zingevingsvraagstukken en vier artsen, afkomstig uit ter zake doende disciplines en zes plaatsvervangende leden.

De beoordeling vindt plaats op basis van de zorgvuldigheidseisen die voor een LZA en een LP in de Regeling LZA/LP zijn opgenomen. Alle door de commissie

¹ Late zwangerschapsafbreking: een behandeling gericht op het afbreken van een zwangerschap na 24 weken wegens geconstateerde ernstige foetale aandoeningen met als beoogd gevolg het overlijden van de ongeboren vrucht.

² Een pasgeborene: een kind dat de leeftijd van één jaar nog niet heeft bereikt.

beoordeelde meldingen van een LZA categorie 2-geval³ en een LP worden doorgestuurd naar het College van procureurs-generaal (hierna: college). Het gaat zowel om zaken die als zorgvuldig als om zaken die als onzorgvuldig zijn beoordeeld door de commissie. Op basis van de verkregen informatie van de commissie beoordeelt het Openbaar Ministerie (OM) of de arts een strafrechtelijk verwijt kan worden gemaakt en, wanneer dat het geval is, of het opportuun is om de arts te vervolgen. De beoordeling van de commissie over het zorgvuldig handelen van de arts weegt hierin zwaar. Indien de arts naar het oordeel van de commissie niet heeft gehandeld overeenkomstig de zorgvuldigheidseisen, zendt de commissie haar oordeel ook aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). De beoordeling van een LZA categorie 1-geval⁴ wordt niet naar het college gestuurd en alleen naar de IGJ, indien de commissie oordeelt dat de arts onzorgvuldig heeft gehandeld.

Datum

23 september 2024

Kenmerk

3965007-1070738-PG

De doelen van de Regeling LZA/LP zijn:

- 1) het waarborgen van een zorgvuldige en verantwoorde praktijk van LZA en LP;
- 2) het bieden van duidelijkheid en rechtszekerheid aan artsen; en
- 3) het zorgdragen voor transparantie en maatschappelijke controle.

Meldingen van LZA/LP in verslagperiode

In de verslagperiode (2022-2023) zijn bij de commissie in totaal eenentwintig meldingen van een late zwangerschapsafbreking gedaan, waarvan zes in 2022 en vijftien in 2023. Er zijn in deze periode geen meldingen ontvangen van levensbeëindiging bij pasgeborenen. Van de meldingen van late zwangerschapsafbreking vielen er negen in categorie 1 en twaalf meldingen vielen in categorie 2.

De meldingen zijn in het jaarverslag samengevat met daarbij de overwegingen en het oordeel van de commissie. De commissie is in twintig gevallen tot het oordeel gekomen dat de betrokken artsen hebben gehandeld overeenkomstig de geldende zorgvuldigheidseisen. In één geval oordeelde de commissie dat de betrokken artsen hebben gehandeld overeenkomstig de geldende zorgvuldigheidseisen, behoudens de eis omtrent de consultatie van een onafhankelijk arts. De consultatie van een onafhankelijk arts heeft naar het oordeel van de commissie niet plaatsgevonden aangezien er *in casu* niet expliciet is gevraagd of is voldaan aan de zorgvuldigheidseisen a t/m d van artikel 6 van de Regeling LZA/LP. De commissie heeft geen bedenkingen ten aanzien van de late zwangerschapsafbreking op zichzelf, maar is van mening dat een procedurele bedenking op zijn plaats is. Dit heeft zij uitgebreid gemotiveerd in de samenvatting van de betreffende casus (melding 1 in 2023). Het Openbaar Ministerie (OM) heeft de zaak via een onvoorwaardelijk sepot afgesloten.

Het jaarverslag 2022 en 2023 is het laatste verslag van de commissie zoals deze was samengesteld vanaf 2016. Van de twaalf commissieleden zijn per 1 januari 2024 negen commissieleden afgetreden vanwege het einde van hun termijn en

³ LZA categorie 2: late zwangerschapsafbreking omdat bij de ongeborene sprake is van één of meer aandoeningen die tot ernstige en niet te herstellen functiestoornissen leidt of leiden of omdat voor de ongeborene naar redelijke verwachting een beperkte kans op overleven bestaat.

⁴ LZA categorie 1: late zwangerschapsafbreking in het geval redelijkerwijs verwacht mag worden dat de ongeborene niet in staat is buiten het moederlichaam in leven te blijven.

één commissielid is afgetreden vanwege de voorwaarde dat de jurist een strafrechtelijk profiel moet hebben. Die voorwaarde is opgenomen in de gewijzigde Regeling LZA/LP, die op 1 februari 2024 als Regeling beoordelingscommissie late zwangerschapsafbreking en levensbeëindiging bij pasgeborenen en kinderen van 1-12 jaar (Regeling LZA/LP/LK1-12) inwerking is getreden. Vanaf die datum heeft de commissie ook als taak het handelen van een arts op zorgvuldigheid te beoordelen in geval van levensbeëindiging bij kinderen van 1-12 jaar. De beoordeling van LZA categorie 1-gevallen wordt vanaf die datum weer aan de beroepsgroep overgelaten, zoals dat ook vóór 2016 het geval was.

Datum
23 september 2024

Kenmerk
3965007-1070738-PG

De commissie merkt op dat er met name in 2023 een stijging van het aantal meldingen te zien is en zij spreekt de hoop uit dat dit een reflectie is van het vertrouwen van artsen in de beoordelingsprocedure.

Overzicht van het aantal meldingen in de afgelopen 8 jaar:

	Aantal meldingen	LZA 1	LZA 2	LP
2016	3	2	1	
2017	4	1	2	1
2018	11	5	6	
2019	3	2	1	
2020	4	1	3*	
2021	7	1	6	
2022	6	2	4	
2023	15	7*	8	
Totaal	53	21	31	1

* waarvan in 1 onbevoegd

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Tijdens het commissiedebat Medische Ethiek / Orgaandonatie op 28 juni 2023 is naar voren gekomen dat er breed politiek draagvlak is voor de Regeling LZA/LP/LK1-12.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De opvattingen over dit onderwerp lopen binnen de samenleving zeer uiteen, zoals dat bij alle medisch-ethische vraagstukken het geval is.

c. Financiële en personele gevolgen

n.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid
Geen bijzonderheden

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
Afstemming heeft op ambtelijk niveau plaatsgevonden met het ministerie van JenV.

f. Gevolgen administratieve lasten
n.v.t.

g. Toezeggingen
n.v.t.

h. Fraudetoets
n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum
23 september 2024

Kenmerk
3965007-1070738-PG